

**ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΑΞΗ Α΄**

ΠΡΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ :**ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΥ****1. Η ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ**

- Η καθημερινή ζωή του παλαιολιθικού ανθρώπου (τόπος διαμονής, εργαλεία, ασχολίες, νομαδική ζωή) (σελ. 6-7)
- Σπηλαιογραφίες (σελ. 7-8)

2. Η ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- Η καθημερινή ζωή του νεολιθικού ανθρώπου (τόπος διαμονής, εργαλεία, τεχνικές) (σελ. 9-10)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ**1. ΟΙ ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ**

Οι λαοί της Μεσοποταμίας

- Προσφορά Σουμερίων στον πολιτισμό (σφηνοειδής γραφή, τροχός) (σελ.14)
- Κώδικας του Χαμουραμί, έπος Γιλγαμές, Ζιγκουράτ (σελ.14)

Η Αίγυπτος

- Η Αίγυπτος «Δώρον του Νείλου», Η σημασία του Νείλου για την Αίγυπτο (σελ.15-16)
- Η θρησκεία των Αιγυπτίων (σελ.17)
- Ιστορικοί όροι: πυραμίδες, ιερογλυφικά (σελ. 16 και 17)
- Φοίνικες (ανάπτυξη εμπορίου, επινόηση αλφαβήτου (σελ.19)
- Εβραίοι (μονοθεισμός σελ.20)

2. ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- Τόπος και χρόνος ανάπτυξης (σελ.21)
- Λόγοι ανάπτυξης (σελ.21)
- Κυκλαδίτικα ειδώλια (σελ. 22)

3. Ο ΜΙΝΩΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- Τόπος και χρόνος ανάπτυξης, αιτιολόγηση ονόματός του, αρχαιολόγος Α. Έβανς (σελ. 23)
- Μινωικό εμπόριο (προϊόντα εισαγωγής/εξαγωγής και περιοχές) (σελ.23)
- Τα σπουδαιότερα κέντρα του Μινωικού πολιτισμού (σελ. 23)
- Μινωικά ανάκτορα (λειτουργικός ρόλος, περιγραφή) (σελ. 24)
- Εξέλιξη της γραφής στην Κρήτη (Δίσκος Φαιστού, Γραμμική Α΄) (σελ.25)

4. Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΩΝ ΜΙΝΩΙΤΩΝ

- Η θρησκεία των Μινωιτών (θεότητες, ιερά σύμβολα) (σελ. 26)
- Ιστορικοί όροι: Ταυροκαθάψια (σελ.26), τοιχογραφίες, καμαραϊκά αγγεία (σελ. 27)

5. Ο ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

- Τόπος και χρόνος ανάπτυξης, αιτιολόγηση του ονόματός του, αρχαιολόγος Ε. Σλήμαν (σελ. 29)
- Μυκηναϊκή θαλασσοκρατία, εμπορικοί σταθμοί, αποικίες (σελ. 30)
- Γραμμική Β΄ γραφή (σελ. 31)
- Λόγοι παρακμή του μυκηναϊκού κόσμου (σελ. 32)
- Σύγκριση μινωικού – μυκηναϊκού πολιτισμού (θρησκεία, ανάκτορα)

6. ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

- Μυκηναϊκή θρησκεία (σελ.33)
 - Κυκλώπεια τείχη
 - Μυκηναϊκά ανάκτορα
 - Θολωτοί τάφοι (εικόνα σελ.33, Θησαυρός Ατρέα)
 - Ζωγραφική (τοιχογραφίες), κεραμική, μεταλλοτεχνία (σελ. 34)
- } Περιγραφή σελ.33

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 1100-800 π.Χ

1. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

- Α΄ ελληνικός αποικισμός (χρόνος, αίτια, νέοι χώροι εγκατάστασης, συνέπειες) (σελ. 38)

2. Η ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

- Η επινόηση του ελληνικού αλφαβήτου (σελ. 40)
- Η γεωμετρική τέχνη (σελ. 40-41)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ

1. ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗ

- Β΄ ελληνικός αποικισμός (χρόνος, αίτια, νέοι χώροι εγκατάστασης) (σελ. 43)
- Συνέπειες Β΄ ελληνικού αποικισμού (σελ. 44)
- Ιστορικοί όροι: αποικία, μητρόπολη, οικιστής (σελ.44)
- Σύγκριση Α΄ και Β΄ ελληνικού αποικισμού (αίτια, χώροι αποικισμού, συνέπειες: ομοιότητες και διαφορές)

2. Η ΠΟΛΗ – ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

- Χαρακτηριστικά πόλης -κράτους (σελ.45)
- Οπλιτική φάλαγγα (σελ.45)
- Εξέλιξη πολιτεύματος συνοπτικά (βασιλεία, αριστοκρατία, ολιγαρχία, τυραννίδα, δημοκρατία) (σελ.45-46)

3. Η ΣΠΑΡΤΗ

- Κοινωνικές τάξεις: Σπαρτιάτες, Περίοικοι, Είλωτες (Δικαιώματα, ασχολίες, υποχρεώσεις)(σελ.48)
- Πολιτειακοί θεσμοί (δύο βασιλείς, Έφοροι, Γερουσία, Απέλλα) (σελ.48)
- Αγωγή των αγοριών και των κοριτσιών (σελ. 48, πηγές σελ. 49)
- Σκοπός της αγωγής των αγοριών και των κοριτσιών (σελ.49)
- Ιστορικοί όροι: λακωνισμός (πηγή σελ.49)

4. ΑΘΗΝΑ: ΑΠΟ ΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΑ

- Αριστοκρατικό πολίτευμα (Εννέα Άρχοντες, Άρειος Πάγος, Εκκλησία του Δήμου) (σελ.50)
- Νομοθεσία του Δράκοντα (σελ. 51)

5. ΑΘΗΝΑ: ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- Τα μέτρα του Σόλωνα (σεισάχθεια, Βουλή των Τετρακοσίων, Ηλιαία) (σελ.52)
- Οι καινοτομίες-μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη (δημοκρατικό πολίτευμα, Δέκα Φυλές, Βουλή των Πεντακοσίων (σελ.53)
- Ιστορικός όρος : Οστρακισμός (σελ. 53), Πηγή 2 σελ. 53

6. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΔΕΣΜΟΙ

- Η ενότητα των Ελλήνων (κοινή ονομασία, γλώσσα, θρησκεία) (σελ.54)
- Ολυμπιακοί Αγώνες, Μαντεία (σελ. 55, 56)

7. ΠΕΡΣΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ: ΟΙ ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΝΤΑΙ

- Αίτια των Περσικών Πολέμων (Ιωνική Επανάσταση)
- Αφορμή Περσικών Πολέμων (σελ. 59)
- Μάχη του Μαραθώνα (αντίπαλοι, αποτέλεσμα) (σελ.59), Πηγή σελ. 59

8. ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ

- Μάχη των Θερμοπύλων, Ναυμαχία της Σαλαμίνας

10. Η ΤΕΧΝΗ

- Αρχιτεκτονικοί ρυθμοί (διαφορές μεταξύ τους) (σελ. 65), (Εικόνες σελ.65)
- Χαρακτηριστικά αρχαϊκών αγαλμάτων (κούροι-κόρες) (σελ. 65), (Εικόνες σελ. 66)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

1. ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ-ΧΑΛΚΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

1. Αρχιτεκτονική:

- Κριτήρια επιλογής του χώρου (σελ.4)
- Περιγραφή των σπιτιών στον οικισμό της Χοιροκοιτίας (σελ.4)

3. Τρόπος ζωής:

- Ταφικά έθιμα – Λατρεία των νεκρών (σελ.8)
- Ιστορικοί όροι: σταυρόσχημα ειδώλια (σελ.8)

2. ΕΠΟΧΗ ΧΑΛΚΟΥ

1. Η εκμετάλλευση του χαλκού:

- Τι ήταν τα τάλαντα (σελ.12)

4. Γραφή:

- Εξέλιξη της γραφής (σελ.16)

5. Εξελληνισμός νησιού: (σελ.18)

- Λόγοι προσέλευσης της προσοχής των Μυκηναίων (σελ.18)
- Τομείς εξελληνισμού (σελ.18)
- Ευρήματα και θεσμοί που αποδεικνύουν τον εξελληνισμό της Κύπρου (σελ.18)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

2. ΚΥΠΡΟΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ

3. Σαλαμίνα (σελ. 30)

- Κτιστοί βασιλικοί τάφοι (περιγραφή, για ποιους προορίζονταν) (σελ. 30)
- Τζιελλάρκα (σελ. 30)

3. ΚΥΠΡΟΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

1. Η επανάσταση του Ονήσιλου

- Αίτια Επανάστασης του Ονήσιλου, αντίπαλοι, αποτέλεσμα (σελ. 32)
- Συνέπειες Επανάστασης του Ονήσιλου (σελ. 34)

2. Επιχειρήσεις Ελλήνων για απελευθέρωση – Κίμων

- «Και νεκρός ενίκα»: Για ποιον ειπώθηκε η φράση και η σημασία της (σελ.36)

3. Ευαγόρας Α΄, βασιλιάς της Σαλαμίνας 411-374/3 π.Χ.

- Πολιτικό ιδεώδες του Ευαγόρα και ενέργειες για υλοποίησή του (σελ. 40)

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ

Χριστιάνα Σοφοκλέους (Β.Δ.)

Φάνη Σωτηρίου

Παρασκευούλα Νικολάου

Ασπασία Βασιλείου

Δώρα Αλεξίου